

12.2021

Συνοπτική Παρουσίαση
που αφορά στις
Στρατηγικές Επενδύσεις
ΦΕΚ Α' 237/02.12.2021

Ορισμός:

Ως «Στρατηγικές Επενδύσεις» νοούνται οι επενδύσεις, οι οποίες, λόγω της στρατηγικής τους βαρύτητας για την εθνική ή την τοπική οικονομία, δύνανται να ενισχύσουν την απασχόληση, την παραγωγική ανασυγκρότηση και την ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της χώρας, σύμφωνα με τις αρχές της κοινωνικά δίκαιης, χωρίς αποκλεισμούς, ισόρροπης και αειφόρου ανάπτυξης.

Κύρια Χαρακτηριστικά των «Στρατηγικών Επενδύσεων» είναι τα εξής:

- Προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων
- Εξωστρέφεια και εξαγωγική δραστηριότητα
- Καινοτομία
- Ανταγωνιστικότητα
- Ολοκληρωμένος σχεδιασμός
- Εξοικονόμηση φυσικών πόρων στην προοπτική της κυκλικής οικονομίας
- Υψηλή προστιθέμενη αξία, ιδίως σε τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων ή υπηρεσιών

Κατηγορίες Στρατηγικών Επενδύσεων:

(αα) συνολικός προϋπολογισμός > € 75.000.000,00

(αβ) συνολικός προϋπολογισμός > € 40.000.000,00
& δημιουργία > 75 E.M.E.

Στρατηγικές Επενδύσεις 1

α

(βα) συνολικός προϋπολογισμός > € 20.000.000,00

*τομείς: αγροδιατροφή, έρευνα και καινοτομία, βιοτεχνολογία, πολιτιστική & δημιουργική βιομηχανία, ρομποτική, τεχνητή νοημοσύνη, ιατρικός τουρισμός, διαχείριση απορριμμάτων & αποβλήτων, διαστημική βιομηχανία
σκοποί: ψηφιακός μετασχηματισμός ή παροχή υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους (cloud computing)*

(ββ) συνολικός προϋπολογισμός > € 30.000.000,00
& δημιουργία 50 E.M.E.

(βγ) συνολικός προϋπολογισμός > € 20.000.000,00
& δημιουργία 40 E.M.E.

επενδύσεις εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών & Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων

Στρατηγικές Επενδύσεις 2

β

(γ) επενδύσεις διακεκριμένων νομικών οντοτήτων που προωθούν την:

- Πράσινη οικονομία
- Καινοτομία
- Τεχνολογία
- Οικονομία χαμηλού ενεργειακού & περιβαλλοντικού αποτυπώματος

Επενδύσεις υποδομών με συγκεκριμένα ενεργειακά κριτήρια για κατασκευή νέων κτιρίων, συστημάτων ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και συστήματα παραγωγής υδρογόνου (για παραγωγή υδρογόνου), συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και εγκαταστάσεις θαλάσσιων αιολικών ή πλωτών φ/β πάρκων

Εμβληματικές Επενδύσεις
Εξαιρετικής Σημασίας

γ

(δα) συνολικός προϋπολογισμός > € 20.000.000,00
& δημιουργία 30 E.M.E.

(δβ) συνολικός προϋπολογισμός > € 10.000.000,00
& δημιουργία 30 E.M.E.

μέρος επένδυσης η οποία έχει ήδη χαρακτηριστεί ως στρατηγική και έχει υλοποιηθεί

(δγ) συνολικός προϋπολογισμός > € 15.000.000,00
& διατήρηση 100 E.M.E.

υφιστάμενες επενδύσεις, στρατηγικές ή μη, που προβαίνουν σε αναδιάρθρωση ή εκσυγχρονισμό ή επέκταση των εγκαταστάσεών τους

Στρατηγικές Επενδύσεις
Ταχείας Αδειοδότησης

δ

(εα) επενδύσεις του Ν.3389/2005 (Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα) & Ευρωπαϊκά Ενεργειακά Έργα συνολικός προϋπολογισμός > € 20.000.000,00

επενδύσεις που αποτελούν Σημαντικά Έργα Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος

(εβ) συνολικός προϋπολογισμός > € 10.000.000,00

ανάπτυξη επιχειρηματικών πάρκων σε έκταση τουλάχιστον 500 στρεμμάτων

Αυτοδίκαια Εντασσόμενες
Στρατηγικές Επενδύσεις

ε

Επενδύσεις σε **μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας** χαρακτηρίζονται ως «Στρατηγικές Επενδύσεις» των περιπτώσεων α, β, γ & δ, εφόσον πληρούν τις επιμέρους προϋποθέσεις ανά περίπτωση σωρευτικά με τα κάτωθι:

α) εμπίπτουν σε μία από τις εξής κατηγορίες:

- Συστήματα που συνδυάζουν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και σύστημα παραγωγής υδρογόνου (εφόσον η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή υδρογόνου)
- Εγκαταστάσεις θαλάσσιων αιολικών ή/και πλωτών φ/β πάρκων
- Έργα Α.Π.Ε. που διασυνδέουν περιοχές της επικράτειας, τα οποία δεν έχουν συνδεθεί και δεν προβλέπεται να συνδεθούν, σύμφωνα με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε., μέσω υποβρυχίου καλωδίου
- Έργα Α.Π.Ε. πλήρως ελεγχόμενης ηλεκτροπαραγωγής (σταθμοί βιομάζας-βιοαερίου, γεωθερμίας, Σ.Η.Θ.Υ.Α.)
- Συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε.

β) έχουν προϋπολογισμό τουλάχιστον € 75.000.000,00

Χαρακτηρισμός μιας επένδυσης ως «Στρατηγική»

Για τον χαρακτηρισμό μιας επένδυσης ως «Στρατηγική», η Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), λαμβάνει υπόψη, πέραν των βασικών προϋποθέσεων κάθε κριτηρίου, και τα κάτωθι:

1. Την οικονομική βιωσιμότητα, τη χρηματοοικονομική επάρκεια και φερεγγυότητα του επενδυτή
2. Την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας για την επίτευξη χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος και υιοθέτηση πρακτικών κυκλικής οικονομίας
3. Την προβλεπόμενη αύξηση/διατήρηση της απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της απασχόλησης εξειδικευμένου προσωπικού και ευπαθών ομάδων
4. Την τόνωση της επιχειρηματικότητας, ανταγωνιστικότητας και εξαγωγικής δραστηριότητας της χώρας
5. Τη συμβατότητα του είδους και μεγέθους της επένδυσης με το φυσικό, οικιστικό και κοινωνικοοικονομικό υποσύστημα
6. Τις περιβαλλοντικές, χωροταξικές, οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες της επένδυσης σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο

Κίνητρο Χωροθέτησης

1. δυνατότητα ένταξης **μίας** μη όμορης έκτασης στην επένδυση
i) κάλυψη < του 50,00% της συνολικής έκτασης του βασικού ακινήτου, ii) δεν είναι απαραίτητη για την αρτιότητα-οικοδομησιμότητα του βασικού ακινήτου, iii) μέγιστη απόσταση 1,5 χιλ. (τα επενδυτικά έργα με εγκεκριμένα Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε. οφείλουν από την έναρξη παραγωγικής λειτουργίας να εφαρμόζουν σχέδιο αρχών βιώσιμης ανάπτυξης & να καταρτίζουν ετήσιο απολογισμό βιωσιμότητας, ο έλεγχος του οποίου πραγματοποιείται από ελεγκτική εταιρεία επιλογής του φορέα)
2. **αύξηση του συντελεστή δόμησης** (ανάλογα το είδος της επένδυσης)
(συντελεστής δόμησης για επενδύσεις στον τομέα της βιομηχανίας, της χωρικής οργάνωσης & της εφοδιαστικής αλυσίδας έως 0,90, στην περίπτωση data centres ορίζεται σε 0,80 και η κάλυψη τους 60,00%)
3. **δυνατότητα αναγκαστικής απαλλοτρίωσης** ακινήτων ή σύστασης εμπραγμάτων δικαιωμάτων επ' αυτών
(έως 3,00% συνολικής έκτασης υλοποίησης της επένδυσης)

Φορολογικά Κίνητρα

1. σταθεροποίηση συντελεστή φορολογίας εισοδήματος για 12 έτη από την ολοκλήρωση της επένδυσης *(σε περίπτωση μείωσής του εφαρμόζεται ο νέος συντελεστής)*
2. φορολογική απαλλαγή και αξιοποίησή της εντός 3 έως 15 ετών από τη θεμελίωση του δικαιώματος χρήσης της, ή **επιτάχυνση φορολογικών αποσβέσεων των παγίων**, με προσαύξηση των συντελεστών απόσβεσης

Κίνητρο Ταχείας Αδειοδότησης

1. καθορισμός προθεσμίας 45 ημερών για την έκδοση οποιασδήποτε απαιτούμενης άδειας ή έγκρισης για την εκτέλεση έργων για την εγκατάσταση ή λειτουργία στρατηγικής επένδυσης (χωρίς παράταση της προθεσμίας)
(οι προθεσμίες εκκινούν από την υποβολή σχετικού φακέλου στη Γ.Δ.Σ.Ε., για το σύνολο των απαιτούμενων αδειών/εγκρίσεων και τα πλήρη δικαιολογητικά)

Κίνητρα Ενίσχυσης Δαπανών Στρατηγικών Επενδύσεων

- 1α. **ενίσχυση πρόσληψης εργαζομένων** σε μειονεκτική θέση και ατόμων με αναπηρία ή χρόνια πάθηση (έως € 5.000.000,00*)
β. **ενίσχυση έργων έρευνας και ανάπτυξης** εφόσον αφορούν σε βιομηχανική έρευνα έως € 20.000.000,00*, σε πειραματική ανάπτυξη έως € 15.000.000,00* και σε μελέτες σκοπιμότητας έως € 7.500.000,00*
2. διαζευτικά ή σωρευτικά **ενίσχυση σε μορφή επιχορήγησης, επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, επιδότησης κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης** εφόσον αφορούν Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας

* μέγιστο ύψος ενίσχυσης, αθροιζόμενη με άλλες κρατικές ενισχύσεις που λαμβάνει ο φορέας ανά επενδυτικό σχέδιο

Ρυθμίσεις

- εφαρμογή συντελεστή απομείωσης 25,00% επί του συνολικού Π/Υ στις στρατηγικές επενδύσεις με τόπο υλοποίησης που εντάσσεται σε Ε.Σ.ΔΙ.Μ.
- επιτρεπόμενες παρεκκλίσεις από τις ισχύουσες πολεοδομικές ρυθμίσεις σε έργα που πραγματοποιούνται εντός σχεδίου πόλεως
- δυνατότητα παραχώρησης του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού, παραλίας συνεχόμενου ή παρακείμενου θαλάσσιου χώρου ή του πυθμένα
- εκτέλεση κατ' απόλυτη προτεραιότητα των διαδικασιών αδειοδότησης για τα βοηθητικά και συνοδά έργα των επενδύσεων
- χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών που αποτελούν στελέχη των επενδυτικών σχεδίων

Κατηγορίες	Κίνητρα			
	Χωροθέτηση	Φορολογικά	Ταχεία αδειοδότηση	Ενίσχυση δαπανών
Στρατηγικές Επενδύσεις 1	✓	✓ ¹	✓	✓ ²
Στρατηγικές Επενδύσεις 2		✓	✓	✓ ³
Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας	✓	✓ ⁴	✓	✓ ⁴
Στρατηγικές Επενδύσεις Ταχείας Αδειοδότησης			✓	✓ ⁵
Αυτοδίκαια Εντασσόμενες Στρατηγικές Επενδύσεις	✓ ⁶	✓ ¹	✓	

Ειδικές περιπτώσεις:

1. Στις υποκατηγορίες (αα) και (εα), τα φορολογικά κίνητρα που μπορούν να λάβουν οι επενδύσεις αφορούν αποκλειστικά στη σταθεροποίηση του συντελεστή φορολογίας για 12 έτη (παρ. 1, άρθρο 8)
2. Στην υποκατηγορία (αβ) μπορεί να γίνει χρήση της ενίσχυσης δαπανών, που αφορούν αποκλειστικά στην επιδότηση της πρόσληψης εργαζομένων σε μειονεκτική θέση – ατόμων με αναπηρία (περ α', παρ. 1, άρθρο 10) και στην επιδότηση έργων έρευνας και ανάπτυξης (περ β', παρ. 1, άρθρο 10)
3. Στις υποκατηγορίες (ββ) και (βγ) μπορεί να γίνει χρήση της ενίσχυσης δαπανών σχετικά με την επιχορήγηση της πρόσληψης εργαζομένων σε μειονεκτική θέση – ατόμων με αναπηρία (περ β', παρ. 1, άρθρο 10), ενώ στην υποκατηγορία (βα) δίνεται επιπλέον η δυνατότητα επιχορήγησης έργων έρευνας και ανάπτυξης (περ β', παρ. 1, άρθρο 10)
4. α. Οι επενδύσεις που υλοποιούνται εντός Ζωνών Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.) μπορούν να λάβουν το 100,00% του ποσοστού έντασης ενίσχυσης βάσει Χ.Π.Ε., ενώ εκτός Ζ.ΑΠ. μόλις το 80,00%
β. Στην εν λόγω κατηγορία (γ), για την παροχή φορολογικών κινήτρων και κινήτρων ενίσχυσης δαπανών, πρέπει τα επενδυτικά σχέδια να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι 31.12.2025
5. Στις υποκατηγορίες (δα) & (δβ) μπορεί να γίνει χρήση της ενίσχυσης δαπανών, που αφορούν αποκλειστικά στην επιδότηση της πρόσληψης εργαζομένων σε μειονεκτική θέση – ατόμων με αναπηρία (περ α', παρ. 1, άρθρο 10)
6. Στην υποκατηγορία (εβ) μπορεί να γίνει χρήση μόνο του κινήτρου της χωροθέτησης

Στάδιο 1^ο

Υποβολή Αίτησης στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων & Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» για χαρακτηρισμό της επένδυσης ως «Στρατηγική» & ένταξη στην κατάλληλη υποκατηγορία. **Καταβολή** του 25,00% της απαιτούμενης διαχειριστικής αμοιβής (σύνολο αμοιβής: 0,10% x Π/Υ , € 50.000,00 ≤ Δ.Α. ≤ € 250.000,00)

έναρξη

Στάδιο 2^ο

Αξιολόγηση & γνωμοδότηση σχετικά με την πλήρωση των κριτηρίων, την πληρότητα φακέλου και τη σκοπιμότητα ένταξης της επένδυσης.

45 ημέρες

Στάδιο 3^ο

Ανάρτηση βασικών στοιχείων φακέλου και σύνοψης επενδυτικού σχεδίου σε ειδική πλατφόρμα, προς **δημόσια διαβούλευση**, για διαμόρφωση της γνωμοδότησης

10 ημέρες

Στάδιο 4^ο

Καταβολή του 75,00% της απαιτούμενης διαχειριστικής αμοιβής και **διαβίβαση φακέλου** στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με σκοπό τη συνεδρίαση της Δ.Ε.Σ.Ε., για την έκδοση της **απόφασης** που αφορά στον χαρακτηρισμό ή μη της επενδυτικής πρότασης ως «Στρατηγική», στην κατηγορία που εντάσσεται, στο προϋπολογισθέν κόστος υλοποίησης, στις δημιουργούμενες θέσεις απασχόλησης και στα χορηγούμενα κίνητρα

30 ημέρες

**μέγιστη διάρκεια
85 ημέρες**

Για την **αίτηση χαρακτηρισμού** του επενδυτικού σχεδίου απαιτείται η σύνταξη φακέλου, ο οποίος περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία:

- Business plan (ταυτότητα επενδυτή, συνεργάτες, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, χρονικό διάστημα λειτουργίας της, ειδική αναφορά στην πλήρωση των κριτηρίων του άρθρου 2, νέες Ε.Μ.Ε., ανάπτυξη τεχνολογιών, καινοτομία, περιβαλλοντική προστασία, περιγραφή δραστηριοτήτων – υπηρεσιών κ.ά.)
- Συμβόλαια ακινήτων, μισθωτήρια, πιστοποιητικά ιδιοκτησίας από το αρμόδιο Υποθηκοφυλακείο κ.ά.
- Ανάλυση Προϋπολογισμού, δομή χρηματοδότησης κατά την κατασκευή & λειτουργία, επιστολή απόδειξης επάρκειας κεφαλαίων, παράθεση βασικών δεικτών αποδοτικότητας κ.ά.
- Περιβαλλοντικά και πολεοδομικά χαρακτηριστικά των ακινήτων (τεκμηρίωση χρήσης γης, όρων και περιορισμών δόμησης, ανάλυση συνεπειών επένδυσης στην ελληνική οικονομία, σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα κ.ά.)
- Ανέκκλητη εντολή και πληρεξουσιότητα προς την «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων & Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» για τον έλεγχο & διασταύρωση των στοιχείων της επένδυσης και τη δημοσίευσή τους
- Αποδεικτικό καταβολής του 25,00% της διαχειριστικής αμοιβής
- Υπεύθυνη δήλωση από τον νόμιμο εκπρόσωπο ότι τα προσκομιζόμενα έγγραφα είναι ακριβή και αληθή
- Αναλυτική περιγραφή των αιτούμενων ενισχύσεων και σχετικών δαπανών

Υποχρεώσεις - Τήρηση Όρων

1. Ο φορέας οφείλει εντός 45 ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης χαρακτηρισμού να υποβάλει στη Γ.Δ.Σ.Ε. **επενδυτικό φάκελο** που περιλαμβάνει:
 - Τεχνική περιγραφή της Στρατηγικής Επένδυσης
 - Χάρτη προσανατολισμού της περιοχής υλοποίησης επένδυσης
 - Χάρτες τεκμηρίωσης των περιβαλλοντικών, χωροταξικών και πολεοδομικών δεδομένων της περιοχής
 - Σχέδιο γενικής διάταξης με οριοθέτηση των σημαντικών έργων (κτίρια, υποδομές, πρόσβαση)
 - Τυχόν μελέτες που έχουν ολοκληρωθεί
 - Αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης επένδυσης
2. Η υλοποίηση μίας Στρατηγικής Επένδυσης δεν δύναται να υπερβαίνει τα **15 έτη**, από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης.
3. Ο φορέας οφείλει να γνωστοποιεί οποιαδήποτε **μεταβολή του επενδυτικού σχεδίου** στην αρμόδια Υπηρεσία. Σε περίπτωση που η μεταβολή κριθεί ουσιώδης και απαιτεί έκδοση νέας απόφασης από τη Δ.Ε.Σ.Ε., ο φορέας υποβάλει εκ νέου πλήρη φάκελο και καταβάλλει το 1/3 της διαχειριστικής αμοιβής.

Παρακολούθηση

Η **αρμοδιότητα** παρακολούθησης της διαδικασίας υλοποίησης κάθε εγκεκριμένης επενδυτικής πρότασης ανατίθεται στην Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου & Ιδιωτικού Τομέα, του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Η **παρακολούθηση** πραγματοποιείται με έλεγχο από ορκωτό ελεγκτή ή πιστοποιημένο ιδιωτικό φορέα. Προτείνεται από το φορέα ένας ορκωτός ελεγκτής – λογιστής και εκδίδεται εγκριτική πράξη από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου.

Σε περίπτωση που η επένδυση περιλαμβάνει έρευνα και ανάπτυξη, πέραν του ορκωτού, ορίζεται και εμπειρογνώμονας από το Μητρώο Πιστοποιητών Αξιολογητών.

Κυρώσεις μη τήρησης των όρων της απόφασης:

1. Οριστικός αποχαρακτηρισμός της επένδυσης ως «Στρατηγική» και ανάκληση των κινήτρων, χωρίς επιστροφή της διαχειριστικής αμοιβής
2. Σε περίπτωση χρήσης κινήτρου χωροθέτησης & ταχείας αδειοδότησης, επιβολή προστίμου από 0,05% έως 5,00% του συνολικού κόστους της επένδυσης
3. Σε περίπτωση χρήσης φορολογικών κινήτρων, άρση και αναβίωση των φορολογικών απαιτήσεων από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης
4. Σε περίπτωση ταχείας αδειοδότησης, διπλασιασμός των προβλεπόμενων παράβολων για την έκδοση των απαιτούμενων αδειών
5. Σε περίπτωση χρήσης κινήτρου ενίσχυσης δαπανών, μερική ή ολική ανάκληση των ενισχύσεων και επιστροφή των καταβληθέντων ποσών εντόκως
6. Μετά τον χαρακτηρισμό μιας επένδυσης και εφόσον έχει παρέλθει χρονικό διάστημα **άνω των 5 ετών** χωρίς να έχει καταβληθεί το σύνολο της διαχειριστικής αμοιβής, ο φορέας υποχρεούται στην κατάθεση **επικαιροποιημένου φακέλου** του επενδυτικού σχεδίου, εντός 3 μηνών από την έγγραφη γνωστοποίηση της Υπηρεσίας και καταβάλλει το σύνολο της διαχειριστικής αμοιβής για την αξιολόγησή του, η οποία ολοκληρώνεται εντός 6 μηνών